



ת"פ 16259/02/17 - שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן, המאשימה נגד הדר יוסף, הנאשם

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 16259-02-17 שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נ' בן יוסף

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן -
המאשימה

נגד
הדר יוסף - הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות **גידול סמים** - לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 **והחזקת כלים להכנת סם לצריכה עצמית** - לפי סעיף 10 סיפא לפקודת הסמים המסוכנים, בכך שעובר ליום 5/2/17, סמוך לשעה 22:26, גידל הנאשם בבית שבו התגורר, בחדר שבקומה השנייה, בתוך אדניות, כ-36 שתילי סם מסוג קנבוס, במשקל 11.76 גרם.

עוד על פי כתב האישום, הנאשם התקין בחדר מתקני תאורה אלון וחשמל והחזיק בצידוד לרבות דשנים, אדניות ומכלים, זאת לשם גידול שתילי הסם.

2. ביום 30/4/17 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן (כך שעבירת החזקת הכלים תוקנה בכך שיוחסה לצריכה עצמית), הנאשם הודה והורשע ונקבע כי יוגש לגביו תסקיר שיבחן בין היתר גם את שאלת ביטול הרשעתו. עוד הוסכם בין הצדדים כי הטיעונים לעונש יהיו "פתוחים".

תסקירי שרות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים.



תסקיר מיום 14/9/17

3.

על פי התסקיר, הנאשם רווק בן 26, נמסר כי נעצר בתיק זה ביום 5/2/17 וביום 9/2/17 שוחרר למעצר בית בבית הוריו ובהמשך לתנאים מגבילים מקלים יותר.

הנאשם סיים 11 שנות לימוד, עבר בין מסגרות חינוך, סבל מהפרעות קשב וריכוז והיפראקטיביות ונטל תרופות.

הנאשם שירת שירות צבאי מלא כלוחם בחטיבת גולני, ובמסגרת שירותו השלים 12 שנות לימוד ובגרות חלקית.

הנאשם עבד אחרי שירותו הצבאי במספר מקומות עבודה מזדמנים, לאחר מכן טס לחו"ל, טייל ועבד במספר מקומות עבודה וחזר ארצה באוגוסט 2016. עם חזרתו ארצה השתלב בקורס חקלאות אקולוגית וניסה לפתוח מיזם של אירוח ביתי, בנוסף החל מכינה קדם אקדמאית באוניברסיטת חיפה אך הפסיק לאחר מספר חודשים מאחר והתקשה לקום באופן עצמאי בבקרים.

הנאשם נולד למשפחה דתית, המונה זוג הורים ושני ילדים, הוריו נמצאים במערכות זוגיות שניות, הנאשם תיאר את משפחתו כנורמטיבית. נמסר כי הקשר עם אביו היה מרוחק, האב תואר כאדם נוקשה וציפיותיו מהנאשם נגדו את רצונו של הנאשם. הנאשם מסר כי בגיל 15 חזר בשאלה וניהל חיים עצמאיים.

עוד נמסר כי הנאשם שמר על תנאי מעצר הבית המגבילים בהם שהה ומסר בדיקות שתן שהעידו על ניקיון מסמים.

נמסר כי **הנאשם נעדר עבר פלילי**, ובהתייחסו לעבירה - קיבל אחריות מלאה על ביצועה, אך מזער את חומרת השימוש בסמים, ושלל שתיית אלכוהול.

הנאשם מסר כי בתקופת שהותו בחו"ל עישן חשיש להרגעה באופן יומי והדבר עזר לו להתרכז. טען כי מאז חזרתו ארצה השתמש בסמים בנסיבות חברתיות שכן הסם גורם לו לפרנויה והתכנסות עצמית. הנאשם אינו רואה בעייתיות בשימוש בסמים והוא שלל אורח חיים התמכרותי וטען כי כיום הפסיק את השימוש. הנאשם טען כי הגידול נעשה מתוך סקרנות ובשל ניסיון להימנע ממגע עם עבריינים.

הנאשם חווה את התנהלותו כבלתי בשלה וללא שיקול דעת וככישלון, והצטער עליה.

עוד מסר הנאשם כי במדינות בהן שהה, השימוש בסם לא נחשב עבירה פלילית ועל כן לא חשב על משמעות מעשיו. הנאשם ציין כי לאחר סיום ההליך המשפטי בכוונתו לחזור לחו"ל.

שרות המבחן התרשם מהנאשם כבעל יכולת אינטלקטואלית וקוגניטיבית טובה וללא מאפיינים אנטיסוציאליים, וצוין כי הנו צעיר אשר טרם מצא את דרכו התעסוקתית והלימודית.

שרות המבחן העריך כי הנאשם לא קיבל מענה לצרכיו הרגשיים ממשפחתו, אשר התקשתה להכיל את קשייו סביב זהותו הדתית, ולהתאים את ציפיותיה ממנו ליכולותיו, ועל כן חש בדידות ונחיתות וניהל אורח חיים לא יציב. שרות המבחן העריך כי השימוש בסם שימש לנאשם כדרך להתמודדות עם קשייו ודרך להרגשת שייכות וחיבור חברתי.



שרות המבחן התרשם כי הנאשם חסר מודעות לבעייתיות בשימוש בסמים ונכללה ההערכה כי הוא ישתמש בסמים בעתיד - במידה והדבר יהיה חוקי.

שרות המבחן התרשם כי הנאשם הפיק את הלקח הדרוש מההליך הפלילי אשר היווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות. בנוסף ציין שרות המבחן כי הנאשם ערך שינוי בהתנהגותו בכוחות עצמו, נמנע משימוש בסמים, שמר על התנאים המגבילים והתייצב במקום עבודה קבוע. שרות המבחן העריך כי הסיכון להישנות עבירות על ידו הינו נמוך.

הנאשם שלל נזקקות טיפולית, ומסר כי אינו פנוי להתחייב להליך טיפולי ארוך טווח, על כן שרות המבחן לא נתן המלצה טיפולית בעניינו ולא המלצה בעניין ביטול ההרשעה.

שרות המבחן המליץ להטיל על הנאשם עונש מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שרות ועונש מאסר על תנאי.

ביום 3/10/17 לבקשת הנאשם וללא התנגדות מצד המאשימה, התבקש שרות המבחן לערוך תסקיר משלים לבחינת המלצתו הסופית.

4. תסקיר משלים מיום 6/11/17

כפי שפורט בתסקיר, הנאשם הביע הסכמה ראשונית להשתלב בהליך טיפולי.

הנאשם פנה למחלקת הרווחה בעמק הירדן ובמקביל החל תהליך של אבחון במרכז חוסן בטבריה, בנוסף ערך הנאשם בדיקת שתן שהעידה על ניקיון מסמים.

משיחה שקיים שרות המבחן עם העו"ס המטפל בנאשם במרכז חוסן, עלה כי הנאשם ביטא מוטיבציה ראשונית לטיפול וכי הוא נמצא בשלב ראשוני של הליך האבחון.

עוד נמסר, כי במידה וימשיך הנאשם בשיתוף הפעולה תתקיים ועדת אבחון בה יוחלט על אפשרות המשך הטיפול במרכז חוסן ויובהרו לו מטרות הטיפול.

לאור נכונות הנאשם להיות בקשר עם גורמי הטיפול וההערכה כי טיפול עשוי להוות מסגרת מכילה שעשויה להפחית את הסיכון להישנות עבירות על ידו, **המליץ הפעם שרות המבחן על ביטול הרשעתו של הנאשם.** הומלץ להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה וכן להטיל עליו צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 13/11/17 טענו הצדדים לעונש.

5. טיעוני ב"כ המאשימה



ב"כ המאשימה ציין את הערכים המוגנים שנפגעים מביצוע עבירות סמים. צוין כי במקרה זה, מידת הפגיעה בערכים הינה משמעותית, נוכח סוג הסם וכמות השתילים. ב"כ המאשימה ביקש לתת משקל לכמות השתילים ולא למשקלם.

נטען כי הנאשם פעל בתחכום ורכש ציוד שיש בו כדי להאיץ את מהירות גדילת השתילים.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם הוא בין מספר חודשי מאסר ועד שנת מאסר בפועל וענישה נלווית.

ב"כ המאשימה הפנה לאמור בתסקירי שרות המבחן ועתר להשית על הנאשם מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי, קנס כספי ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

6. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם נעדר עבר פלילי, ומדובר במעידתו הראשונה, וכי תסקיר שרות המבחן בעניינו היה חיובי והמליץ על הפן השיקומי וכי טיפול יש בו כדי להפחית מהסיכון להישנות עבירות על ידו. ב"כ הנאשם טען כי בהתאם למקרים אחרים, יש לתת דגש למשקל של שתילי הסם, שהיה נמוך מאד, ולא למספרם של השתילים.

ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שרות המבחן בעניין ביטול ההרשעה מאחר ומדובר בצעיר שמתכוון ללמוד ולעבוד והרשעה תפגע בעתידו.

דברי הנאשם

7. הנאשם אמר כי הוא מתחרט על המעשה, וכי הוא מבין את חומרתו וכי הדבר לא יחזור על עצמו.

שאלת ההרשעה בדין

8. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחריף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל (21.08.97)**, שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה



מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

בע"פ 2513/96 מדינת ישראל נגד ויקטור שמש (02.09.96), נקבע כי ניתן להסתפק במבחן בלי הרשעה, רק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן. הימנעות מהרשעה על ידי בית המשפט כאשר אין לכך צידוק ממשי מפרה את הכלל בדבר הרשעה ובכך פוגעים גם בעקרון השוויון בפני החוק.

9. לאור האמור לעיל, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

10. חומרת העבירה ונסיבותיה - כאמור, הנאשם גידל כמות גדולה של שתילי סם מסוג קנבוס, כ-36 שתילים. בעת שנתפסו בחיפוש, שערכה המשטרה בישוב כרכום, שם התגורר הנאשם בבית שכור שבו גידל את הסמים, נחשפו שתילי סמים רבים ביותר שמשקלם הסתכם ב-11.76 גרם בלבד.

צילום שהגישה המאשימה בטיעוניה לעונש תיעד שתילים צעירים, השתולים בצפיפות זה ליד זה, שנתפסו בעודם ניצנים.

אכן, צודק הסנגור בטיעונו כי משקל הסם שנתפס מהווה נסיבה רלוונטית בענישה, וכי במקרה זה, עניין משקל הסמים, אם יוכר כשיקול מרכזי, יהווה נסיבה לקולא בעונשו של הנאשם. אקח, לפיכך, בחשבון את משקלו הזעום של הסם המסוכן, העולה מעט על 11 גרם, ואולם, לדעתי, בעבירת גידול סמים כמו כאן, שאלת משקל הסם איננה בהכרח השאלה המרכזית, שכן יש לבחון את היקף העבירה הפלילית לא רק מול משקלם של הסמים שגודלו, אלא גם על פי נסיבות אחרות. במקרה זה, הנאשם גידל מספר בלתי מבוטל של 36 שתילים. הנאשם השתמש לשם גידול הסמים באמצעים מתוחכמים למדי של "מעבדת סמים", ולא ב"גידול ספונטני". הנאשם התארגן מבעוד מועד, רכש ציוד וכלים, הכוללים מתקני תאורה הלוגן, חשמל, דשנים, אדניות ומיכלים לגידול הצמחים. נראה, לפיכך, כי משקלם הנמוך של שתילי הסם היה פועל יוצא של עיתוי חשיפת העבירה, ולא של היעדר חומרה בעבירה הפלילית. אילולא נחשפו, עלולים היו השתילים, שהייתה כוונה לטפל בהם ולטפחם באמצעים מגוונים, לצמוח ולהניב סם קנבוס בכמות גדולה בהרבה מזו שנתפסה.

יחד עם זאת לא נטען בכתב האישום כי הייתה לנאשם כוונה לסחור בסם. בנוסף, כתב האישום תוקן כך שהחזקת הכלים כוונה להכנת סם לצריכה עצמית.

הנאשם ביצע את העבירה בגפו וחלקו בביצועה הוא בלעדי ומשמעותי.

11. הערך החברתי אשר נפגע מביצוע עבירות בתחום הסמים הוא בריאותו ושלומו הפיזי והנפשי של הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים.



בית המשפט חזר והדגיש את הצורך לעקור את נגע הסמים מהשורש. ייצור, הפצה, סחר וכן שימוש בסמים טומנים בחובם פוטנציאל לנזק עצום, לא רק למעורבים הישירים בביצוע העבירות אלא לחברה כולה - צרכן הסמים, משפחתו והנפגעים העקיפים מהפעילות העבריינית שנלווית פעמים רבות לעבירות הסמים.

חומרתה של עבירת גידול הסמים נלמדת מהעונש שקבע המחוקק בצידה - 20 שנות מאסר.

בתי המשפט עמד על נפיצות של עבירות גידול סמים עד כדי הגדרתן כ"מכת מדינה". ראו לדוגמא את הדברים שנאמרו בעפ"ג (תל אביב) 12819-11-15 **מדינת ישראל נגד גיא בן צבי (16.12.15)**:

"לצערנו, איננו יכולות לומר דברים שלא נאמרו מפנינו כבר בתיקים קודמים בנושא זה, לרבות האמירה כי אין בתקופה האחרונה שבוע דיונים שבו אין ניצבות לפנינו לפחות שתיים-שלוש מעבדות סמים הממוקמות במקומות שונים שמפיקות כמויות סמים גדולות. אותן כמויות סמים עלולות למצוא את דרכן לשוק הסמים, על כל התוצאות הנובעות מכך. תופעת מעבדות הסמים הפכה לרעה חולה שמדינת ישראל כנראה לא מצאה עדיין את הכלים הנכונים להתמודד עמה, בוודאי לא במלוא היקפה. הדרך להקמת מעבדת סמים כנראה איננה מורכבת ומסובכת במיוחד, ושמה משום כך מעבדות צצות כפטריות אחרי הגשם והיו למכת מדינה."

(בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור שהגיש המבקש, רע"פ **גיא בן צבי נגד מדינת ישראל (22.02.16)**).

12. לנוכח האמור, סבורני כי עבירות גידול סמים ככלל הנן עבירות המחייבות הרשעה פלילית. במקרה זה, נעשתה פגיעה ממשית בערכים המוגנים, ונעברה עבירה הנגועה בפליליות גבוהה.

ביטול הרשעתו של הנאשם איננו הולם את חומרת מעשיו, והוא יסתור את הגינוי הפלילי המתחייב לעבירה, אף יפגע במדיניות הענישה של מגדלי סמים.

13. נזק קונקרטי - בבואו של בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, על הנאשם להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן יגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 9118/12 **אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (03.01.13)**:

"לא מצאתי כל פגם בעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכונות של אותם תרחישים."



ב"כ הנאשם לא הצביע על פגיעה קונקרטית שתיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו, ורק נטען כי מאחר ומדובר בבחור צעיר הרשעה יכולה לפגוע בעתידו ובהתקדמותו בחיים שכן הוא מתכוון לעבוד וללמוד. טענה כללית זו אין בה כדי להצביע על נזק קונקרטי והיא אינה עונה על התנאי השני שנקבע בהלכת כתב.

המלצת שרות המבחן לבטל את ההרשעה אינה מנומקת בכל נימוק נקודתי, ולא נמצא כי אפיק ספציפי, אשר הנאשם החל בו בפועל, ישלל ממנו בגין ההרשעה.

אשר על כן, בשל חומרת העבירה והיעדר הצבעה על נזק קונקרטי שייגרם לנאשם מהרשעתו, החלטתי להותיר את ההרשעה על כנה.

גזירת העונש - דיון והכרעה

14. מלאכת גזירת העונש נעשית, על פי הוראות תיקון 113 שבחוק העונשין, בשני שלבים עיקריים. ראשית, יש לקבוע את מתחם הענישה הראוי לעבירה, תוך מתן ביטוי מרכזי לעיקרון ההלימה, בהתחשבות בערכים המוגנים בעבירה ובמידת הפגיעה בערכים אלה, מדיניות הענישה הנוהגת ובהתאם לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. שנית, יש להציב את העונש בתחומי המתחם שנקבע, וזאת על פי נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בנוסף, יש לבחון את מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מתחומי המתחם שנקבע.

מתחם העונש ההולם

מדיניות הענישה הנוהגת

15. בית המשפט העליון עמד לא אחת על הצורך להחמיר בענישה בעבירות הסמים למען מיגור התופעה. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו בבית המשפט העליון מפיקבדהשופטעמית בע"פ 3172/13 **עלא סואעד נגד מדינת ישראל (07.01.14)**:

"עלפגיעתן הרבה של עבירות הסמים ועל תפקידן של בתי המשפט במאבק בנגעה סמים לצד גורמיסוגופיםנוספים, עמד בית המשפט זה הפעמיסרבות... אין ספור מילינאמרובדברה צורך להכונתבכלאחתואחת מחוליות הפצתהסם... המאבק בנגעה סמים הוא סיזיפואללנו להשלות את עצמנו כיענישה מכבידה תביא לחיסול הנגע. כל עוד יהיה ביקוש לסמים יהיה הגם היצע, כן גם בישראל לוכר במדינות הים. אף המאבק אינו חסרתוחלת.



גם אם לא ניתן לחסל את הנגעה הסמים לחלוטין, ניתן גם להקטין את היקפו ולצמצם את הנזקיו."

וכן את דברי כבוד השופט ג'ובראן בע"פ 9482/09 שמעון ביטון נגד מדינת ישראל (24.07.11):

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעת אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה. "עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי - קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים" (ע"פ 966/94 אמזלג נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 12.12.1995))."

16. בחינת מדיניות הענישה מעלה כי הוטלה ענישה מגוונת בעבירות גידול סמים, החל ממאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות ועד מאסרים בפועל ממושכים מאחורי סורג ובריה, בהתאם לעושה ולמעשה בכל מקרה ומקרה.

א. רע"פ 7005/14 עידן דגן נגד מדינת ישראל (30.11.14), המבקש הודה והורשע בעבירות גידול סמים והחזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית. הנאשם החזיק מעבדה לגידול סמים וגידל 2.721.83 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס. בית המשפט השלום גזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

ב. רע"פ 7819/15 עופר סלור נגד מדינת ישראל (22.05.16), המבקש הודה והורשע בשתי עבירות של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. המבקש גידל במעבדה שהקים בדירתו 45 שתילים של סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 7,440 גרם נטו. בית המשפט השלום גזר עליו 9 חודשי מאסר בפועל.

ג. רע"פ 314/16 גיא בן צבי נגד מדינת ישראל (22.02.16), המבקש הודה והורשע בעבירה של גידול סם מסוכן. המבקש הקים מעבדה וגידל סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל העולה על 2.5 ק"ג. בית המשפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שרות ועונשים נלווים. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל ובית המשפט המחוזי גזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל.

ד. עפ"ג (תל אביב) 31126-05-14 מדינת ישראל נגד יהודה חריט (12.01.15), המשיב הורשע בגידול 50 שתילי סם מסוג קנאביס במשקל של 763 גרם ונתפסו כלים המהווים מעבדה לגידול סם. בית המשפט הטיל על הנאשם של"צ, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס, ונמנע מהטלת



רכיב מאסר בפועל כלשהו. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והשית עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, ביטל את השל"צ והותיר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

ה. עפ"ג (תל אביב) 40089-12-14 **מדינת ישראל נגד יונג מורי (18.03.15)**, המשיב הודה והורשע בעבירות של גידול והכנת סמים מסוכנים, החזקת סמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. המשיב החזיק בארון בחדר השינה 2.8 גרם סם מסוג קנבוס, בחצר ביתו הקים מעבדה לגידול סמים שהייתה ממוקמת במחסן ובתוכה אדניות שתולות זרעי מריחואנה וכן גידל 15 שתילים של קנבוס. בית משפט השלום גזר על המשיב מאסר על תנאי. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, בית המשפט המחוזי גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, שלילת רישיון לתקופה של שנה ויתר רכיבי גזר הדין של בית משפט שלום הותרו על כנם.

ו. עפ"ג (באר שבע) 5065-01-15 **אור בר עם נגד מדינת ישראל (20.04.15)**, המערער, צעיר נעדר עבר פלילי, הודה והורשע בכך שגידל בשטח בקיבוץ, 13 שתילי סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של כ- 330 גרם, וכן החזיק שלא כדין כלים להכנת הסם. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שרות, מאסרים על תנאי, קנס, התחייבות וצו מבחן. הוגש ערעור על עצם ההרשעה ולחלופין על אורך תקופת עבודות השרות. בית המשפט המחוזי הותיר את ההרשעה על כנה אך הקל בעונשו והעמיד את תקופת המאסר על 3 חודשי עבודות שרות.

ז. ת"פ (קריית גת) 6800-09-13 **מדינת ישראל נגד ברק אגוז (06.04.14)**, הנאשם, נעדר עבר פלילי, הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון בגידול 22 שתילי קנבוס במשקל 963.3 גרם והחזיק כלים המשמשים להכנת סם שלא לצריכה עצמית. בית המשפט גזר עליו 4 חודשי מאסר בעבודות שרות, מאסרים על תנאי, קנס, התחייבות וצו מבחן.

17. נוכח כל האמור לעיל ובנסיבותיו של מקרה זה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר קצר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

18. לצד מתחם הענישה, המתחיל, כאמור לעיל, במאסר בפועל. משקלו הנמוך של הסם, מהווה נסיבה לקולא, בעטייה מתחיל המתחם ממאסר קצר, אפשרי גם בעבודות שרות.

קיימים מקרים בהם סטו בתי משפט ממתחם העונש, תוך העדפת שיקולי שיקום.

מקרה בולט של הימנעות מהרשעה תוך סטייה ממתחם הענישה, לגבי עבירות גידול סמים חמורות, הנו בעפ"ג (חיפה) 28110-10-15 **ישראל נגד עידן דוד (17.12.15)**, שם הוגש נגד המשיב ונאשם נוסף כתב אישום מתוקן שייחס להם עבירה של גידול סמים מסוכנים. המשיב גידל עם הנאשם הנוסף 21 שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של 3,600 גרם, בתוך כדים ועיצים. בית המשפט נמנע מהרשעת המשיב, לאחר ששוכנע כי עבר הליך שיקומי אמיתי וקיים סיכוי ממשי לשיקומו. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המדינה



בנוגע לאי הרשעת המשיב ולהטלת עונשים נוספים להם עתרה המדינה, יחד עם זאת בית המשפט האריך את תקופת צו המבחן והגדיל את סכום הפיצוי הכספי.

בנוסף - ב"כ הנאשם, בטיעונו לעונש, הגיש את פסק הדין של מותב זה בעניינו של חבני, ת"פ 57043-06-16 **תביעות צפת נגד נוי חבני (17.07.17)**, שם נגזר עונש ללא רכיב של מאסר בפועל, וכן ת"פ 27663-08-15 **מדינת ישראל נגד בוריס קרייניס (19.01.16)**, שם החלטתי לבטל את הרשעתו של הנאשם מאחר ושוכנעתי כי הרשעתו עלולה לפגוע בעתידו של הנאשם בהיותו סטודנט.

אציין כי באותם מקרים דובר בנסיבות אחרות ופחות חמורות, של גידול סמים ספונטני על גדת נחל (קרייניס) וגידול של שלושה שתילים בלבד ללא אמצעים מתוחכמים (חבני).

סטייה ממתחם העונש ההולם וגזירת עונשו של הנאשם

19. סעיף 40 לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם השתקם או קיים סיכוי ממשי שישתקם.

לאחר התחשבות בכלל הנסיבות, אלה הקשורות לביצוע העבירה, ואלה הנוגעות לנאשם, החלטתי לסטות, משיקולי שיקום, ממתחם הענישה, ולהימנע מהטלת רכיב של מאסר בפועל, ולו בעבודות שרות.

שוכנעתי כי ניקיונו של הנאשם מסמים, שיתוף הפעולה שלו בהליך, עברו הפלילי הנקי, והשתלבותו לאחרונה (כפי שיפורט) במסגרת תעסוקתית, מכתיבים הקלה בעונשו גם במחיר של סטייה ממתחם העונש ההולם את העבירות ככלל.

עסקינן בצעיר בן 26, אשר הודה בביצוע העבירות וחסך מזמנו של בית המשפט, קיבל אחריות על מעשיו והתחרט עליהם. שרות המבחן התרשם כי אין לנאשם מאפיינים אנטיסוציאליים וכי קיים סיכון נמוך להישנות ביצוע עבירות על ידו.

תחילה שלל הנאשם נזקקות טיפוליות, ואולם בהמשך שולב בהצלחה במרכז טיפולי.

שקלתי להטיל על הנאשם, כפי שביקשה המאשימה, מאסר קצר בעבודות שרות, ואולם לבסוף, כאמור, החלטתי להיעתר לבקשת הנאשם, ולהימנע מרכיב זה.

סמוך למועד מתן גזר הדין, הגיש הנאשם מסמך לתיק בית המשפט, בו הוסיף בלשונו טיעונים להקלה בעונשו. בעיקר הודגשו בדבריו של הנאשם החרטה על הסתבכותו וכוונתו להימנע, בזכות ההליך הפלילי והטיפול, מעבריינות נוספת. למכתב צורפה המלצה מגורם בצה"ל. עוד צויין, כי לאחרונה מצא הנאשם מקום עבודה חדש, וצורפה פנייה ממעסיק המעוניין להעסיקו. הנאשם במכתבו, וויתר למעשה על הבקשה לבטל את הרשעתו, אך ביקש שלא לפגוע בפרנסתו באותו מקום עבודה חדש, על ידי הטלת מאסר בעבודות שרות, אם כי



הסכים לעבוד בשל"צ ככל שידרש.

התרשמתי כי הודאתו וחרטתו של הנאשם הם אמיתיים, וכי הוא מבין את הפסול במעשיו ומוכן לשאת בתוצאותיהם, וכי קיים סיכוי ממשי לשיקומו. שוכנעתי כי שילובו של הנאשם בצו מבחן, לצד שילוב במסגרת תעסוקתית יציבה כמו זו הרלוונטית, ייקדמו באופן מיטבי את שיקומו. על כן החלטתי לגזור את עונשו באופן חורג לקולא מהמתחם, תוך העדפה מסויימת של שיקולי השיקום.

סוף דבר

20. **נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. צו מבחן לתקופה של 12 חודשים. במהלכם יעמוד הנאשם בפיקוח שרות המבחן ויבצע את כל אשר יוטל עליו.

בית המשפט מסביר לנאשם כי אם לא ימלא אחר צו זה או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירה בגינה הוצא הצו ובית המשפט יוכל לגזור את דינו מחדש.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום עבירות סמים מסוג עוון או פשע.

ג. צו של"צ בהיקף של 200 שעות, בהתאם לתוכנית שתוכן על ידי שרות המבחן. התכנית תוגש לא יאוחר מיום 28/12/17. **תזכורת פנימית ביום 31/1/18.**

בית המשפט מסביר לנאשם את משמעות הצו, את מטרת השירות ואת פרטיו, ומזהירו שאם לא ימלא אחר הצו, יהיה צפוי לתוצאות האמורות בסעיף 71ד' לחוק העונשין.

ד. קנס בסך 1,000 ₪ או 4 ימי מאסר תמורתו, הקנס ישולם בשני תשלומים שווים ורצופים, תשלום ראשון עד ליום 1/2/18 ותשלום שני עד ליום 1/3/18.

אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

ה. שלושה חודשי פסילה על תנאי מלקבל ו/או להחזיק רישיון נהיגה, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום עבירות סמים מסוג עוון או פשע.



מוצגים - להשמדה.

המזכירות תשלח עותק לשרות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, א' טבת תשע"ח, 19 דצמבר 2017, במעמד הנוכחים.